

DIRVA

Nr. 14

Vasaris-February 4, 1963

Cleveland, Ohio

Apie raketas ir mainus bazėm

JAV RAKETŲ BAZIŲ PANAIGINIMAS ITALIJOJE, TURKIJJOJE IR D. BRITANIJOJE SUKĖLĖ SPELIOJIMŲ APIE SLAPTĄ MAINŲ BIZNĮ SU MASKVA. — TOKIOS PRIELAIDOS WASHINGTONE GRIEŽTAI PANEIGIAMOS. — TEN AIŠKINAMA, KAD TAI PADARYTA GRYNAI KARISKAIS SUMETIMAIS, TURINT GALVOJE POLARIS RAKETOS PRANAŠUMĄ. — BET JEI TAIP — LIEKA KLAUSIMAS, KODĖL JAV NEIŠNAUDOJA TO PRANAŠUMO?

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prezidentas Kennedy neseniai įsakė sustabdyti atominių sprogdimų bandymus po žeme. Esą tai buvo padaryta, kad sudarius geresnę atmosferą sovietų — amerikiečių — britų pasikalbėjimams apie atominių sprogdimų uždraudimą ir kontrolę tam uždraudimui užtikrinti. Reikia tikėtis, kad prezidentas šiuo atveju pasekė Chruščiovo pavyzdžiu, t. y. bandymus sustabdė, kada iš jų jau nebuvo praktiškos naudos. Chruščiovas, pasibaigus paskutinei sovietų bandymų serijai, prieš pereitų metų Kalėdas parašė prezidentui Kennedy laišką, sutikdamas iš principo leisti sovietų teritorijoje įrengti tam tikrus prietaisus žemės drebinėjimams registruoti. Tie prietaisai (black box) veiks automatiškai ir jų rezultatus patikrinti bus galima du ar tris kart per metus, tačiau tas inspekcijas reiktų

taip sutvarkyti, kad jų dalyviai negalėtų Sovietų Sąjungoje šnipinėti!

Chruščiovas savo pasiūlymą pavadino 'pasitikimu pusiaukelyje' amerikiečių sąlygų tai kontrolei, kuri numatė Sovietų teritorijoje dvylika tokių 'Black Boxes' ir bent aštuonias jų metinės inspekcijas.

Reikia prisiminti, kad Chruščiovas jau sykį buvo sutikęs su tarptautine kontrole 'iš principo'. Tai buvo 1959 m. Maskvoje lankantis Britanijos premjerui Macmillanui. Tačiau vėliau jis sulaužė savo pažadą tris metus nebandyti atominių bombų ir atsisakė kalbėti apie bent kokias inspekcijas. Atrodo, kad dabar, sužinojęs iš bandymų, ką galėjo, jis vėl pradeda kalbėti apie jų sustabdymą ir, kas pikčiausia, JAV, bėse susilaukė malonaus, nors ir atšargaus, atgarsio.

Beveik tuo pačiu laiku JAV paskelbė, kad susitarusios su Italija ir Turkija, išardo savo Jupiterio tipo raketų bazes tuose kraštuose. Italijoje buvo, taip saktant, pozicijoje 30 to tipo raketų, nukreiptų į sovietų taikinius, Turkijoje — 15.

Kaip žinia, susirašinėdamas su Kennedy Kubos bylos reikalais, Chruščiovas sykį net buvo iškėlęs mainų pasiūlymą. Girdi, už mūsų raketų atitraukimą iš Kubos, jūs pašalinkite savo raketas iš Turkijos. Ir Adlai Stevensonas žaidė panašią 'mainų' mintimi. Ar tai reiškia, kad toks 'mainų' biznis iš tikro buvo slapta padarytas? Ne — aiškinama WASHINGTON. Jupiterio raketos, kurios gali pasiekti taikinius už 1.500 mylių, yra jau pasenusios. Jų pozicijos yra žinomos ir jas galima sunaikinti staigiu puolimu. JAV vietoje jų Italijos ir Turkijos kaimynystėje ir jų apginimui pasiųs povandeninius laivus su Polaris raketom. Praktikai numatyti 6 laivai Viduržemio jūroje turėsią paruošties stovyje 96 raketas, jų pozicijos gali kasdien keistis ir sovietams nebus žinomos. Dėl tokių pat sumetimų D. Britanijoje bus panaikintos 60 Thor tipo raketų bazės. Ir jas pakeis povandeniniai laivai su Polaris raketom. O tokių laivų JAV iš viso 1967 metais numato turėti 41. (Kiekvienas su 16 raketų). Tokiu būdu, teigiama WASHINGTON, raketų bazių panaikinimas Europoje yra susijęs ne su kokiais mainais ar nuolaidom, bet su grynai kariskais ir ūkiniais sumetimais.

Ar sovietai turi panašių raketų, kurias kaip Polaris, povandeniniai laivai galėtų paleisti pasinėre? Sakoma, kad ne, o jei ir ką panašaus turi sugalvoję, tai esą dar tik bandymų stadijoje. Bet jei taip, tai tik laiko klausimas, kada jie jas pasigamins. Ir tokiu būdu esame gyvi liudininkai pasikartojančio fenomeno. JAV savo rankose vėl turi galingesnę ginklą už sovietus, kaip kad savo laiku turėjo atominės bombos monopolį, tačiau jų vadai neturėjo pakankamai ryžto ir stiprių nervų savo turimą persvarą išnaudoti savo pačių saugumo ir viso pasaulio taikos naudai.

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* KANADOS MINISTERIS PIRM. DIEFENBAKERIS apkaltino JAV vyriausybę kišimusi į Kanados vidaus reikalus ir iššaukė savo ambasadorių WASHINGTON. Į Otawą pasitarimams.

Kontroversija kilo dėl jautrių apsiginklavimo atomiais užtaisais, kurių rūšių nustato JAV, klausimų.

Tą proą išnaudodama Diefenbakerio opozicija kelia pasitikėjimo klausimą vyriausybei.

* KAS KART DAUGIAU JAV SENATORIŲ rodo įsitikinimą, kad sovietų kariuomenė Kuboje nėra atvykusi vasaroti, o yra apginkluota atomiais ginklais ir sudaro rimtą pavojų JAV.

* DIDELI POTVYNIAI YRA AP-SĖMĘ RENO, NEVADOJE, miestą, bet gemblinimas dėl to nenukentėjo ir vyko pilnu tempu.

* JAV PAGRASINO SUMAŽIN-SIOS SAVO KARINES PAJĖGAS, priskirtas NATO valstybėms Europoje, jei tendencija "Europa

europiečiams" vystysis toliau nepalankia JAV politikai linkme.

* KATALIKŲ VADOVYBĖ JAV VYRIAUSYBĖS ŠVIETIMO POLITIKOJE ĮŽIŪRI TENDENCIJAS, kuriomis siekiama panaikinti privačių mokslo institucijų ir mokyklų sistemą, įvedant "monolitinę švietimo sistemą".

* RAUD. KINJA TIBETE YRA SUDARIUSI SATELITINES VYRIAUSYBES Indijos pasienio valstijoms Bhutanui ir Sikkimui. Tuo būdu siekiama savo kontrolėn palaipsniui perimti ne tik tas dvi valstijas, bet ir Nepalą, Ladakh sritį, Kashmirą, žodžiu -- visą teritoriją, kurion Raud. Kinijos kariuomenė jau buvo įsiskverbusi.

* POPIEŽIUS JONAS PASKELBĖ, kad pasitaisius ryšiams tarp Vatikano ir Katalikų už geležinės uždangos, ten siunčiamos specialiai pašventintos žvakės, kaip simbolinė demonstracija bendrojo tikėjimo.

Žiemos malonumai...

Vyt. Maželio nuotrauka

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ XIII SPORTO ŠVENTĖ

Kalėdų ir Naujųjų Metų atostogų metu Adelaidėje įvyko Australijos Lietuvų XIII-ji Sporto Šventė.

Į gražiąją Pietų Australijos sostinę iš visos Australijos įvairiomis priemonėmis suvažiuavo netoli dviejų šimtų lietuviško sportuojančio jaunimo. Prie sportininkų šiais metais prisidėjo dar gausus būrys tautinių šokių šokėjų.

Šventėje dalyvavo penki Australijos lietuvių sporto klubai: Adelaidės "Vytis", Sydnejaus "Kovas", Melbourn "Varpas", Geelongo "Vytis" ir Hobarto "Perkūnas".

Pirmenybių varžybos buvo prarvestos krepšinyje -- vyrų ir moterų; tinklinyje -- vyrų ir moterų; lauko tenise -- vyrų ir moterų; stalo tenise -- vyrų ir moterų, šachmatuose -- vyrų. Dar vyko ir baudų mėtymo varžybos komandiniai ir pavieniai (individualiai) bet, už šias varžybas nebuvo užskaitomi šventės taškai. Pirmą kartą Australijoje per šią Sporto Šventę įvyko jaunių - berniukų ir mergaičių krepšinio pirmenybių varžybos.

Be sportinių varžybų per Sporto Šventes visuomet įvyksta sporto klubų atstovų susirinkimas išrinkti Australijos Fizinio Auklėjimo ir Sporto Valdybą, nustatyti vietovę kitų metų Sporto Šventei, apsvarstyti ir išspręsti įvairius organizacinius reikalus.

Dauguma sportininkų Adelaidėje atsirado gruodžio 26 d. suvažiuodami į Lietuvų Namus, iš kur buvo paskirstyti apgyvendinimui. Visi buvo aprūpinti nakvyne ir maistu (veltui), apgyvendinant juos pas vietos lietuvių.

Gruodžio 27 d. Sporto Šventė buvo pradėta iškilmingomis pamaldomis šv. Kazimiero koplyčioje. Pamaldos vyko lauke -- šventoriuje prie specialiai paruošto altoriaus, dalyvaujant sportininkams su savo klubų vėliavomis. Prie sportininkų prisijungė ir kitų organizacijų nariai, suvažiavę į Adelaidę saviems šakrydžiams. Pamaldų metu giedojo Adelaidės "Lithuania" choras. Pamaldoms pasibaigus, sportininkai, studentai, tautinių šokių šokėjai ir gausus būrys kitų organizacijų atstovų nuvyko į Lietuvų Namus bendrų pietų, kurių metu buvo pasakyta ir perskaityta gausybė sveiki-

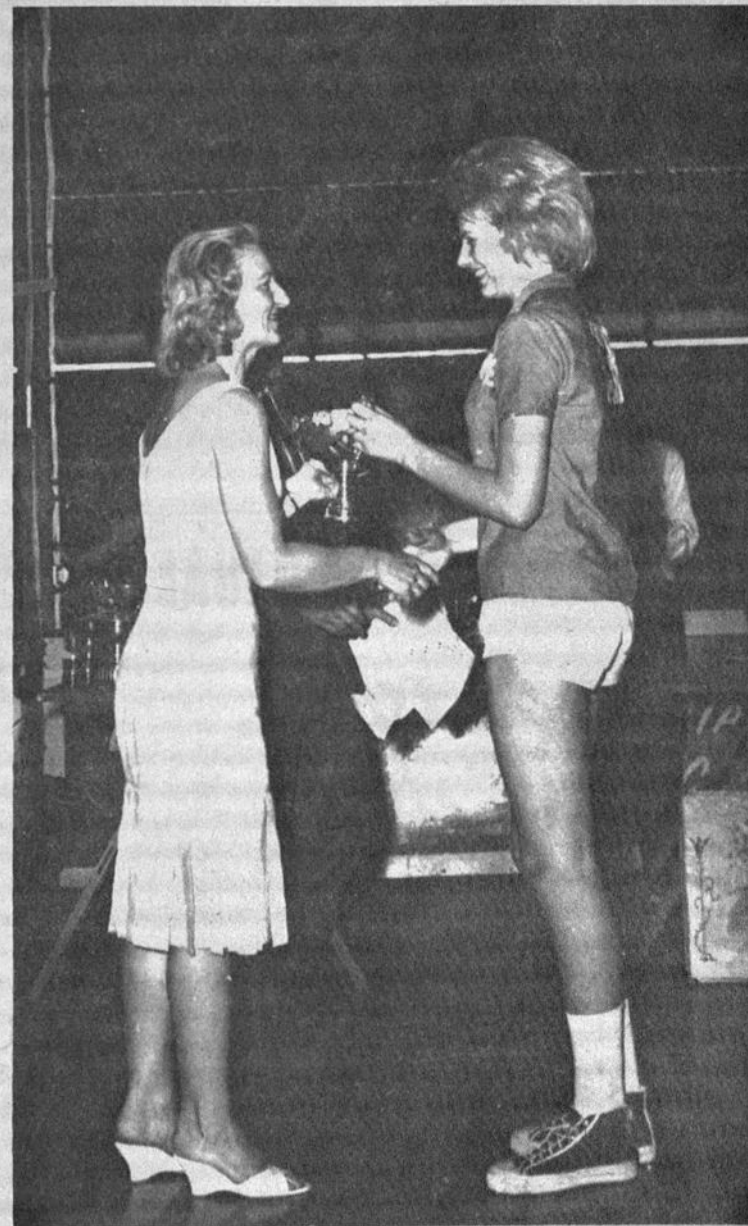
nimų, kalbų ir linkėjimų. Labai karštų ovacijų susilaukė p. Bachuno pažadas daryti pastangų atvežti Amerikos lietuvių krepšinio rinktinę į Australiją.

Oficialus Sporto Šventės atidarymas įvyko Forestville krepšinio stadione. Pilnutėlė salė lietuvių žiūrovų gėrėjosi gausiomis lietuviško jaunimo gretomis. Prieš žiūrovų akis keitėsi pražygiuojančių klubų vėliavos, žaidėjų uniformos ir daug gyvumo pridudą įvairiaspalviai tautinių šokių šokėjų drabužiai. Po poros trumpų šventės atidarymo kalbų, kaip niekuomet Australijoje stipriai - galingai nuskambėjo visų bendrai sugeidotas Tautos Himnas.

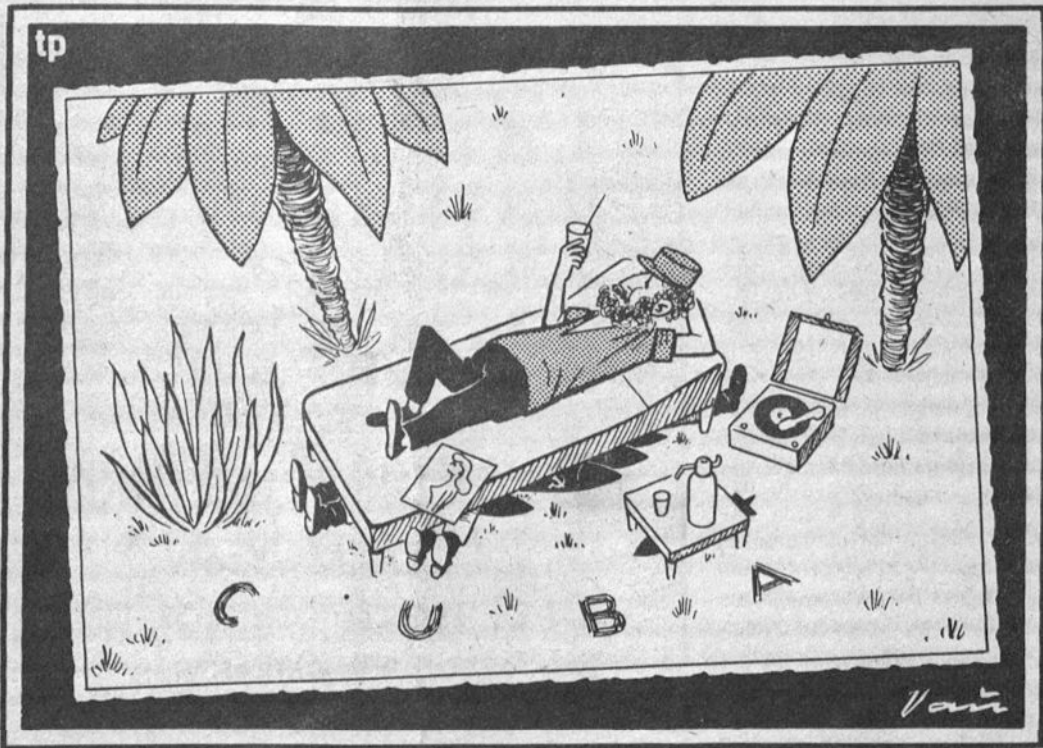
Sekė tautinių šokių atskirų grupių o vėliau ir bendri pasirodymai. Šokėjus žiūrovai karščiau priėmė.

Po to keturias dienas vyko įtemptos, kietai kovotos sportinės varžybos. Oras buvo gana karštas, todėl stadione prakaito netik sportininkai, bet ir žiūrovai. Varžybų buvo daug ir įdomių bet, galbūt įdomiausios buvo jaunių krepšinio varžybos. Jauniams dar daug trūksta techninių žinių žaidime, bet noro žaisti - kovoti jie turi su kaupu. Šie jaunieji ilgai ir labai ilgai dar gyvens praleistomis dienomis Adelaidėje -- Sporto Šventėje.

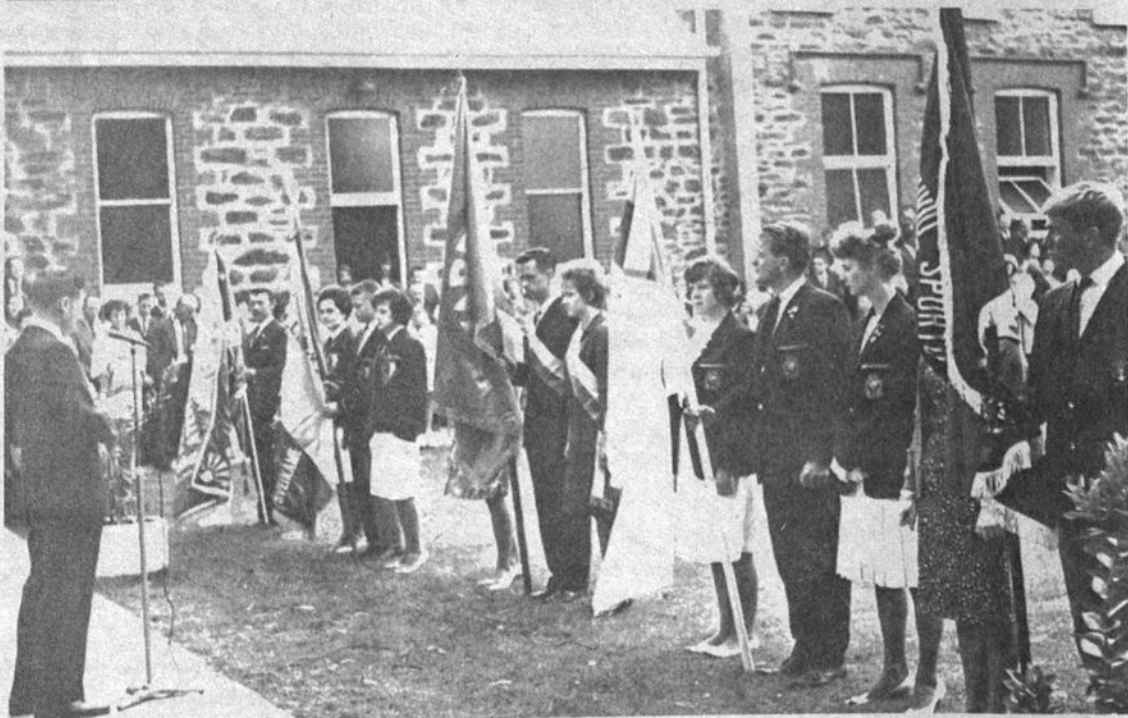
(Nukelta į 2 psl.)

Matulevičienė įteikė savo vardo taure Sydnėjaus jaunių mergaičių krepšinio komandos kapitonei M. Biretaitei. V. Vosylius nuotrauka

Orinės inspekcijos nuotrauka, vaizduojanti "taikią" Kubą, sovietams išvežus raketą...

Prieš pamaldas į sportininkus žodį tarė Australijos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto valdybos pirm. S. Urnevičius. Prieky klubų vėliavos. V. Vosylius nuotrauka

Australijos lietuvių XIII sporto šventė...

(Atkelta iš 1 psl.)

Krepšinyje ir tinklinyje dominavo Šventės šeimininkai adelaideiškiai. Moterų krepšinyje kitų vietovių komandos parodė neblogo žaidimą savo tarpe, bet visos turėjo nusilenkti šeimininkams. Vyrų tinklinyje adelaideiškiai kiek rimčiau pasipriešino jauna Sydneyjaus komanda ir vieną setą pajėgė išplėsti Melbourne ko-

manda, anksčiau buvusi rimčiausia priešininkė adelaideiškiai.

Krepšinyje ir tinklinyje dar buvo matyti žaidžiant senį veteraną kaip A. Ignatavičius, A. Merūnas, V. Soha, D. Kriaučiūsis ir kiti. Tačiau metai iš metų visose sporto šakose atsiranda naujų jaunų žaidėjų. Laimėjimams, ir jų vardai bus plačiai žinomi.

ALFAS valdybos pirm. S. Urnevičius įteikė vyrų krepšinio varžybų laimėtojams taure, kurią priėmė komandos kapitonas A. Ignatavičius. V. Vosylius nuotrauka

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Jaunių berniukų pirmenybės laimėjo adelaideiškiai. Labai sunkias varžybas jie turėjo su Melbourne jauniais ir tik pora taškų, pelnytų paskutinės žaidimo sekundėse, nulėmė kovą.

Jaunių mergaičių laimėtojomis tapo Sydneyjaus kvietai, po įtemptos kovos keliais taškais laimėjusios prieš Adelaidės jaunesnes. Kaip berniukams, taip ir mergaitėms jaunių grupėje, atrodo, svarbiausia buvo žaisti, kovoti ir varžytis, o laimėjimas jiems tebuvo antraeilis dalykas.

Lauko tenise vyrų grupėje laimėtojais tapo adelaideiškiai, vadovaujami nesenstančio sportininko veterano A. Remeikio. Čia mėgina (kai kada ir sėkmingai) pasirodyti jaunesni žaidėjai, tai geliongiškis A. Šimkus ir adelaideiškis S. Zablovskis. Moterų grupėje laimėjo Geelongas -- L. Šimkutė ir R. Akenytė. Didelė staigmena buvo adelaideiškė 12 metų Aldona Morkūnaitė, kuri komandinėse varžybose nugalėjo čempionę L. Šimkutę. Jei Aldona, augdama nepamirš raketės, ateityje turbūt teks daugiau apie ją išgirsti.

Stalo tenise laimėtojais paliko hobartiškiai, o individualinėse varžybose čempiono vardą išsikovojo mažai kam žinomas jaunas Melbourne žaidėjas Vaisutis. Moterų grupėje komandiniai gana lengvai laimėjimo pasiekė adelaideiškės (O. Mikalainytė ir I. Gudaitytė). Čempionės vardą iš O. Mikalainytės paveržė buvusi Australijos jaunių ir daugkartinė Pietų Australijos čempionė A. Snarskytė (Playford).

Šachmatuose adelaideiškiai, paremti žinomo šachmatininko R. Arlausko, taip pat atnešė laimėjimą Adelaidėi.

Surinkusi daugiausia Šventės taškų Šventės laimėtoja tapo Adelaidės "Vyčiai", antra vieta atiteko Melbourne "Varpui" ir trečia Geelongo "Vyčiai".

Paskutinę 1962 metų dieną buvo baigtos visos varžybos ir įvyko Šventės uždarymas ir dovanų įteikimas. Vėl įžygiavo sportininkai į aikštę, tik šį kartą liudnesnėms, būtent, uždarymo ceremonijoms. Išdalinus dovanas laimėtojams, paskelbiama, kad po metų sportininkai rinksis į Melbourne savo XIV-ajai Sporto Šventei.

Balys Nemeika.

KAIP GALIMA GYVYBĘ PAGERINTI

DR. STEPONAS BIEŽIS

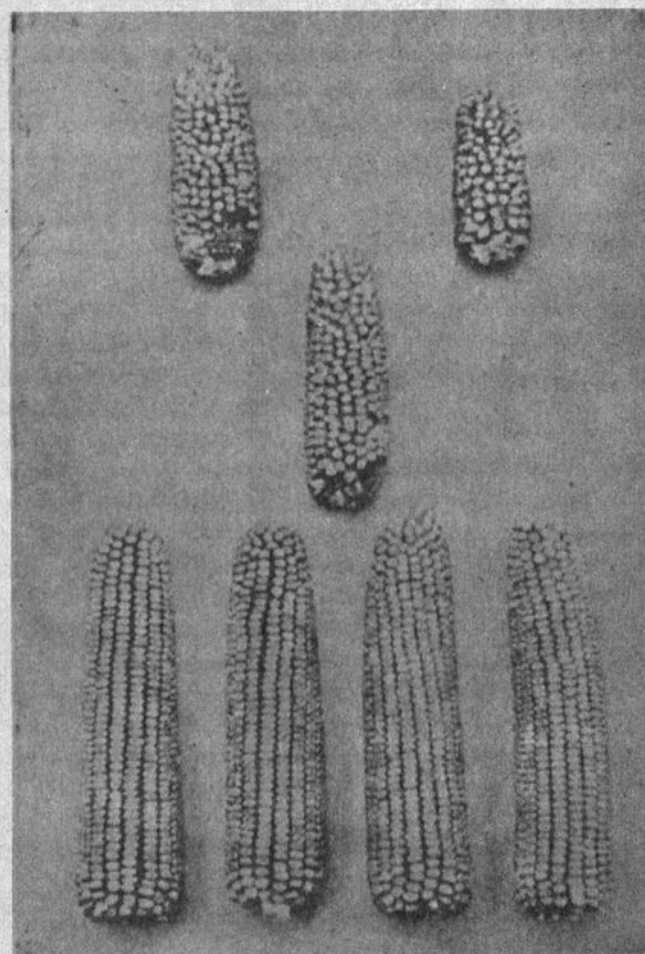
kiekvienos karvės. Tai reikiama didelę ekonominę pažangą tiek ūkininkams, tiek vartotojams. Ne menkesnės reikšmės turi naujos rūšies galvijų išvystymas sukryžiautus Indijos ir Amerikos galvijus, kurių pasekoje išugdyta visai nauja rūšis, skiriama tik mėsai. Šie naujos rūšies galvijai patvaresni, mėsingesni, greičiau auga ir jų mėsa skanesnė ir maistingesnė.

Tais pačiais metodais išauginti šunys įvairioms paskirtims, kaip tai: medžioklei, sargybai, draugiškumui ir t.t. Šios savy-

bės kaip ir visos kitos, išvystytos per ilgą, ilgą eilę kartų ir todėl šiuo požiūriu jos laikomos pastoviomis.

Augmenų ir gyvulių kryžiaivimas vyko visą laiką, bet tai pripuolami, be jokios numatytos krypties atvejai, kurių žmogus nevaldė ir tikslų rūšių išsirituliojimas buvo neįmanomas. Tik Mendelio įstatymų supratimas ir jų tobulinimas išvystė kryžiaivimo metodus.

Tie metodai nebuvo patys sau tikslu, bet jie žymiai prisidėjo prie žmogaus gyvenimo lygio pakėlimo ir prie civilizacijos pažangos.

Kukurūzų skirtingų rūšių kryžiaivimų išdava: viršuje nuotrauka dviejų kryžiuotų rūšių varpos, kurios pasirodė laisvos nuo defektų, bet stokojančios reikiamo atsparumo. Viduryje yra varpa kaip išdava iš sukryžiaivimo viršutinių rūšių. Apačioje, keturios varpos išaugintos iš sėklų viršutinės varpos. Kaip matome, pakartotinu kryžiaivimu išauginta kukurūzų rūšis, kurios varpos žymiai didesnės (turi daugiau grūdų) be defektų ir atsparesnės. Tai ūkininkams didelis laimėjimas.

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345

13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DAILIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS, sekretorius

CHICAGO PHONE242-4395
SUBURBAN PHONE656-6330

MOKAME

4 1/2%

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.

DIRVA

★★★
THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915
6907 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. Telephone: 431-6344
Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikinas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

KAS VARŽO MŪSŲ SPAUDOS LAISVĘ

"Dabartiniame pasaulyje spaudos laisvė yra simbolis. Platus ir šviesus švyturys asmens laisvės, suteiktas kiekvienam individui. Nes tautai praradus spaudos laisvę, ji automatiškai praranda visas laisves. Ji patenka diktatorių, despotų nemalonėn. Taigi, tai yra turtas puoselėtinas ir saugotinas kiekvieno gyvenančio laisvame pasaulyje".

Taip mums byloja Malheur Enterprise, Vale miestelio Oregone laikraštis. Matyt, nedidelioji laikraščio būta, kad rodotoklį susirūpinimą spaudos laisvę.

Dėl to, kad spaudos laisvė nepasireiškia vien tik savo turiniu. Spauda yra ne vien tik ant balto popierio atspausintas raidžių mišinys. Spauda turi laisvą mintį, ją reiškia, bet kad jai išreikšti, reikia ir kūno.

Spaudos kūną, be kurio nebūtų jokios spaudos, sudaro: bendradarbiai, redakcija, spaustuvės ir administracijos personalas. Kūno dalis sudaro -- spausdinimo priemonės. Na, o kur priskirti medžiagų, pašto ir visas kitas išlaidas?

Taigi, yra laikraščio medžiaginė pusė, kuri taip pat siekia laisvės. O spaudos laisvės praradimas labai galimas ir iš tos materialiosios pusės. Pakelk darbo jėgos, medžiagų, pašto išlaidų kainas tiek, kad jas galėtų pakelti tik milijoniniai biudžetai operuoją asmens, institucijos ar organizacijos ir -- sudiev, kvietkeli -- spaudos laisvė!

Kenkėjų spaudos laisvei yra ir daugiau. Tai skaitytojai, atsilieką užsimokėti už prenumeratą ir skelbimus. Tai, daugiausia, nesamoningi ir ne blogos valios kenkėjai, bet kai visų skolos bendra suma siekia, pvz., 8,000 dol., galima įsivaizduoti ir suprasti, kad tai menkas pasitarnavimas ir dar menkesnis spaudos laisvės ir jos gyvybės supratimas.

Stebint mūsų spaudą, mes nuolat matome ilgus ir nesibaigiančius sąrašus aukotojų tai mašinoms pagerinti, tai kitiems reikalams. Tiesa, kad spausdinimo mašinos nėra pigios ir kad jos ne amžinos. Bet tiesa ir tai, kad jeigu visi skaitytojai sąžiningai atsiskaitytų ir neliktų spaudos kandinis, mums netektų nusiskųsti pavojaus spaudos laisvę -- iš sąvųjų pusės.

Spaudos žmonės gailisi visų, kurie meta skaitę lietuvišką laikraštį ir dėl vieno ar kito priežasčių nutraukia prenumeratą. Bet moralė ir sąžiningumas reikalauja bent už pasinaudotą laikraštį atsiskai-tyti. Ta suma figūruoja skolų sąskaitoje. O tai viena iš nesveikiau-sių ir nepatriotiškiausių skolų.

(J.Č.)

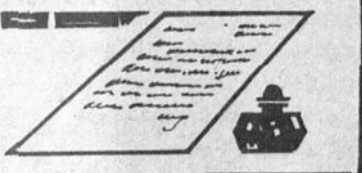
SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

KAIP IŠTIKRŲJŲ BUVO?

Atsidėjęs skaičiau Dirvoje L. Dovydeno straipsnių seriją -- jo prisiminimus iš aų lemtųjų laisvosios Lietuvos laidojimo dienų. Prisiminimai rodėsi esą autentiško pobūdžio, kilę iš autoriaus pergyvenimų bei patirties. Nors buvo jaučiama, kad rašantysis, taikydamiis prie amerikiečio skaitytojo skonio (juk straipsniai -- ištraukos iš ruošiamos angliškos knygos), vaizdus stilizuoja, stengdamasis padaryti juos labiau sensacingus ir skaitytoją intriguojančius. Tačiau nebuvo pagrindo įtarti p. Dovydeną pačią tikrovę iškreipant. Bet St. Jaro straipsnis "Kad nepaklystų kelyje" (Dirva, N. 10. 25.I.63) tikrai aptraukė miglomis tuopažiūrėjimu skaidrų mūsų rašytojo vaizdėlį.

St. Jaras, kaip iš jo rašinio matyti, bus iš arti sekęs savo opo-nuojamojo asmens aprašomus įvykius ir gerai prisimenąs datus ir žmones. Jam greičiausiai iš patirties bus žinomi ir svečių priėmimai bei pokyliai pro-tokolai Kremluje. Tat jis, ope-ruodamas dokumentiniais duomenimis, pirštu prikišamai pa-rodė p. Dovydeną prasilenkus su tikrove.

Ar čia "Brolių Domeikų" auto-rius užmarštis ar linkimas pri-sitaikyti prie šių dienų genera-linės ideologinės linijos kalbas, -- štai klausimai, reikalingi pa-aiškinimo. Bet eilinį skaitytoją, kuriam rūpi istorinė tiesa, apla-mai ir ypač dar atmenama Lie-tuvos tragedija, panašūs praei-ties aprašinėjimai tikrai liūdina. Juk nepaslaptis, kad ne vienas pri-siminimų autorius, net išstisus veikalus rašantis, dažnai sąmo-ningai kitaip rašo nei jam žinoma,

motyvuodamas "kad taip geriau". Tuo būdu ir atsiminimai, kurie istorikams yra mėgiamiausi šal-tiniai, mūsų kalbamui atvejutetu-ri reliatyvinės reikšmės. Šių fak-tų akivaizdų piršte peršasi pa-gaidavimas, kad būtų kieno nors parašyta griežtai dokumentinė, tiesiog analistinio pobūdžio 20 m. nepriklausomos Lietuvos istori-ja. Bet tokia istorija ne eilinės erudicijos istoriko tegalėtų būti parašyta tik Lietuvoje, kur doku-mentai galėtų būti sukaupti.

J. Jakštas
Cleveland

Paraginkit savo
pažįstamus užsipre-
numeruoti DIRVĄ

Svarstymai ir nuomonės

Painiava skolintuose tituluose

V. RASTENIS

Šokių "Kunigaikščiai mirė -- tegyvuoja karaliai!" V. Alantas tęsia aštrokų formų įgijusius svarstymus, kuriuos pradėjo dr. V. Pr. Raulinaitis savo plačiai motyvuotu pasiūlymu liautis vadinus senovės Lietuvos valdovus kunigaikščiais ir imti juos vadin-

PALEMONAS
Pirmasis Lietuvos Valdovas

ti tik karaliais. Tas, anot V. Alanto, ir labiau atitinka anų laikų Lietuvos vaidmenį Rytų Europoje, ir jautriau atsiliepia mūsų garbei, savigarbai bei patriotizmui. Be to, tai, sako, būtų tik įsienėjusios klaidos atitaisymas, kadangi tie Lietuvos valdovai iš tikrųjų buvę karaliai, o kunigaikščių vardas esąs svetimiųjų mums įpirštas jų reikšmės numenkini-mo sumetimais.

Tradiciją, nors ir įsienėjusią, jeigu ji ydinga, visada verta lau-žyti, ypač, kai yra tokios svar-bios priežastys ir sumetimai. Tik gaila, kad savigarbos ir patrio-tizmo sumetimai šiame reikale šiandien gal kiek pavėluoti. Mat, dvidešimtojo šimtmečio vidurio kartos, ypač jaunoji karta, berods yra kiek kitaip nusiteikę monar-chijų spindėjimo ir monarchų ti-tulų atžvilgiu, negu šimtmečio pradžios ir ypač pereitojo šimt-mečio kartos. Šiandien skambūs monarcho titulai mažiau beturi reikšmės ir mažiau bedaro įs-pūdlis. Tad susirūpinimas da-bar keisti praeities Lietuvos valdovų titulavimo tradiciją šiandien dažnam gali atrodyti kažkas panašų į rūpinimąsi pernykščio sniego problemomis... Nebe tals dalykais šiandien skatinamas pa-triotizmas.

Tačiau, net ir sutikus, kad Lie-tuvos valdovų titulavimo klau-simas tebėra svarbus, visgi lieka dar neišaiškinta, kuo kara-lius taip jau žymiai geresnis už kunigaikštį.

Karalius yra valdovo pava-dinimas, atėjęs pas mus tikrai iš svetur, net tikriau, negu kuni-gaikštis. Atėjo jis iš Vakarų Europos, kur yra buvę daugybė valdovų -- Karolių Prancūzuose, angluose jie vadinosi Šarliais bei Čarliais, germanuose -- Karlais, bet visi jie, pagal tų laikų papro-tį, oficialiai pasirašinėdavo loty-nišku to tikrinio vardo variantu -- Carolus (tariama -- Karoliūs). Dažnai jie pasirašinėdavo "Ca-rolus Rex" (ir dar pridėdavo savo numerį), o tai reiškė -- "Karo-lis, valdovas". Ilgainiui pasidarė taip įprasta, kad Karolis yra val-

dovas, jog tas tikrinis vardas imta vartoti jau kaip bendrinis valdovų vadinimas. Slaviai ėmė net ir kitokiais vardais besiva-dinančius vakariečius valdovus vadinti "korol" (lenkai -- "krol", taria "krul"), ir, matyt, iš to "korol" ir pas mus atsirado "ka-ralius. Anglai, tačiau, tik savo pinigą kadai vadino "karaliu" (Carolus lygu 20 šilingų).

Idomu, kad net lotyniškąjį "Rex" daugumas ėmė į kitas kal-bas versti "karaliu", nors pir-minė to žodžio reikšmė nei "ka-ralius", nei "Karolis", o tik vai-dovas, vairuotojas, tvarkytojas.

"Karaliu" imta į kitas kalbas versti ir germaniškas valdovo pavadinimas "Kunig", arba "Koe-nig" ar "King". Lietuvon tas val-dovų vadinimas, matyt, bus pate-kęs iš pradžių neverstas ir be-veik nepakeistas: "kunigas", ir tai reiškė ne ką kita, kaip valdo-vą, vadovą, poną. Paskui tas pa-vadinimas tapo perkeltas dvasi-ninkams, konkrečiai tik katalikų dvasininkams, bet anais laikais kunigai buvo vietinių pilių valdo-vai, "ponai". (Ir dabar latviai vie-nas kitam sako ne "ponas", o "kungs"). Kalbos istorikai gal ži-no, kaip iš "kunigų" pasidarė "ku-nigaikščiai". Viena, turbūt, aiš-

MINDAUGAS
Lietuvos Kunigaikštis
(Karalius)
(1242 -- 1263)

ku, tai kad ši galūnė "-aikštis" yra ne svetima, o lietuviška. Be-ne bus ji anuomet reikšusi padi-dinimą, sustiprinimą: kunigais (iš germanų nusiklause), turbūt, vadino paskirų pilių - apylinkių valdovus, o kunigaikščiais -- ga-lingesnius valdovus. Visos Lietuvos valdovą -- "kunigų ku-nigą" pavadino didžioju kuni-gaikščiu. Tad kunigaikštis grei-čiausiai ir bus beesąs sulietuo-vintas germaniškas valdovo pavadinimas. Jis nieku ne blo-gesnis už germanišką "Koenig" ar "Kunig" ar anglų "King", ku-riuos mes kažkodėl verčiam ne "kunigais", ne "kunigaikščiais", o "karaliais" (tai yra, Karoliais). (Net senovės žydų valdovus vadi-nam karaliais, nors tada tokio titulo niekas dar nežinojo ir jų titulas buvo melach).

"Karalius" yra bendrinis val-dovo pavadinimu tapęs tikrinio vardo perdirbiny, kaip iš tikri-nio Cezario vardo (Lotyniškai -- Caesar, sako, kad buvę tariama

"Kėzar", ar net "Kaėzar") pasi-darė "ciesorius", "kaizeris" ir "caras".

Valdovams vadinti vartota ir tebevartojama ir daugiau titulų: imperator (įsakytojas, liepėjas), dynastes (graikiškai -- valdyto-jas), roi (tariama "rua") ir roy -- prancūzų ir anglų perdirbiniai iš lotyniško "rex", kuris irgi savo laiku ar nebus tik kilęs iš egip-tiško tikrinio vardo "Ra" (ar "Ré"), farao, sultan, šach, chan ir tt. Visų tų žodžių reikšmė iš esmės ta pati. Tų pavadinimų "didumas" ar "garbingumas" su-sidarė ne iš žodžių prasmės, o nuo garsumo valdovų, kurie juos vartojo. Karalius atrodė la-bai svarbus, turbūt, todėl, kad tas pavadinimas sudarytas nusižiū-rėjus į didžiulę eilę valdovų Ka-rolių, ypač į Karolį Didįjį, aštun-tojo šimtmečio pabaigoj frankų valdovą, vėliau pasiskelbusį Va-ka-rų Imperatorium ir pradėjusį visos eilės Karolių viešpatavi-mą.

Lietuvos valstybės suvienijimo laikais (ir ilgokai prieš tai) rusų valdovai vadinosi "kniaziais". Tai irgi bene bus iš Skandinavi-jos jiems nuneštas tolimas "Ku-nig'o" perdirbiny. Rusijos knia-ziai, panorėję vadintis išdidžiau, prisivėno didžiojo Romos val-dovo ir karvedžio Cezario vardą, kuris anų laikų slavų (bulgarų) rašyboje iš Ceasar buvo pavir-tęs į Car' (kaip pas germanus į Kaiser).

Ki Mindaugas, gavęs Vakarų Europos pripažinimą, kaip suve-renus Lietuvos valdovą, ir gavęs atitinkamą to pripažinimo ženklą -- vainiką, tikrai vadinosi ka-raliu? Ar tas žodis tikrai tada buvo pavartotas? Ar nebuvo vartojamas tas pats loty-niškas pavadinimas, kurį ir Ge-diminas (kaip V. Alantas liudi-ja) vartojo, būtent -- rex? O jei taip, tai, jei tas vardas dabar ne-būtų daug kur atiduotas žūnims, gal turėtumėm ano meto Lietu-vos valdovus vadinti "reksais"? Nes gi "rex" iš tikrųjų nėra joks "Karolis" o valdovas, viešpats. Lygiai tą patį, kaip "rex", reiškia ir "Koenig", ir "King", ir "Kniaz", ir "Kuni-gaikštis" (ir "Šachas", "Chanas", ar "Sultonas"). Nežinia ko-dėl yra įsigalėjusi tradicija "Koenig" ir "King" versti "ka-raliais", o kitų -- ne. Sakysčiau, kad "King of England" lietuvių kalbon būtų teisingiau išversta, jei būtų sakoma "Anglijos kuni-gaikštis", ar "Anglijos kunigas", negu "Anglijos karalius", kadan-gi "kunigaikštis" yra tos pačios reikšmės žodis, tik lietuviškes-nis. O visiškai teisingas ir lie-tuviškas "King of England" ver-timas būtų "Anglijos valdovas" arba net "Anglijos viešpats". Ir Lietuvos valdovus galėtumėm teisingiau ir lietuviškiau vadinti visai lietuviškai (be to germani-škos kilmės "kunigaikščio") -- Lietuvos viešpačiais bei didžiaisiais viešpačiais.

Nes jie Lietuvoje viešpatavo ly-giai taip, kaip ir kiti koenigai, kingai, reksai, kaizeriai, carai, ciesoriai, imperatoriai ar ša-chai.

O jei jau labai norim pasidi-džiuoti, tai kam sustoti pusiau-kelėj, ties kažkokių karalių titulu (kurį naudojo arba ir te-benaudoja kaikurie ir gana men-kareikšmiai valdovai) -- imkim ir vadinikim juos imperato-riais! Ar to tikrai reikia -- ne-

VYTAUTAS Didysis
Lietuvos Kunigaikštis
(1392--1430)

drįsčiau sakyti, bet pagrindom gana, nesgi Lietuva anais laikais buvo tikrai imperija, valdė sve-timų plotų apie devynis kartus dau-giau, negu pati tikroji Lietuva. Jeigu jau yra tokia tradicija, kad valdovai, savo valdomų plotų ri-bas išplėtę už savo tautos žemių ribų, buvo vadinami impe-rioriais, tai Lietuvos valdovai nuo Mindaugo laikų buvo neabe-jotini imperatoriai.

Beje, Vytautas didžiojo kuni-gaikščio titulą į lotynų kalbą vertė "Magnus Dux" -- "Didy-sis Vadas". Gal pagal diploma-tinį tų laikų protokolą tai buvo kiek kukliau, negu "rex" ar "im-perator", bet pagal žodžio pras-mę -- didysis vadas nieku neatrodo menkesnis už valdo-vą ar liepėją.

Titulas, ypač pakeistas varto-senoje po šešių-septynių šimtų metų, nei Lietuvos ano meto reikš-mės, nei jos atlikto vaidmens nie-ku nepakeis. Jeigu tą reikšmę bei vaidmenį dar reikia aiškinti, tai to tikrai nepaaiškinsim, vien savo kalboje kunigaikščių titulą pakei-tę karalių titulu. Jei jau būtinai norėtumėm nusikratyti "sveti-mųjų primesto" kunigaikščių ti-tulo, tai gal verčiau nesigriebtu-mėm kitų svetimybių ton vieton dėti, o pereitumėm prie tikrai lietuviško ir teisingo tų valdovų vadinimo -- didžiausiais vieš-pačiais.

Kaip tai būtų verčiama į kitas kalbas? O kodėl tai turi rūpėti? Kodėl neverčia chany, šachų, sul-tonų, mikadų? Jei kam reikia, pa-siaiškina, kad tai atitinka "king", ar "emperor", ar ką kita, bet šiaip jau tie vertimai nieko ne-išaiškina, kadangi valdovo galia apibūdinama valstybės mastu ir jos santvarkos dėsniais. Pavyz-džiui, "mikado" ir prieš karą ir dabar dar kartais esti paaiški-namas, kad tai "imperatorius", bet koks skirtingas tarp jo buvu-sios ir dabartinės galios bei reikšmės! Jei reikės paaiškinti, koks tas viešpats buvo Gedi-minas ar Vytautas, reikės papa-sakoti, kokią valstybę jie valdė ir kokią galią jie turėjo. Po to pa-aiškino galės būti tik viena iš-vada, kad jie buvo tai, kas Vaka-ruose buvo priimta vadinti impe-rioriais (ne šiaip saukaraliais). Ir kad jie buvo daug galingesni valdovai, negu dabar Anglijos ka-raliai. Bet tas pats rezultatas ga-li būti ir Lietuvos kunigaikščio faktiškąją reikšmę paaiškinus.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

* TAUTOS PRAEITIS -- Istori-jos ir gretimųjų sričių neperio-dinis žurnalas. Tomas I. Knyga 4.

Išleido Lietuvių Istorijos Dra-gija (Lithuanian Historical Socie-ty). Redaktorius Č. Gincevičius, 1616 So. 50 Ave., Cicero 50, Ill. Vieno tomo kaina (4 knygos) 10 dol., atskiros knygos kaina 3 dol.

Šios knygos (4 m.) turinyje: Z. Ivinskis -- Lietuvos valstybin-gumo išplėtimas slavų erdvėje. Dr. J. Remeika -- Prekyba Ne-munu iki 1430. Kun. dr. K. A. Ma-tulaitis, MIC -- III Lietuvos met-raštis. Kun. Vyt. Bagdavičius, MIC -- Lietuvos žėgnonės kilmė. Dr. J. Matusas -- Stiklas Lietu-vos senovėje.

* OLEG S. PIDHAINI -- THE UKRAINIAN-POLISH PROBLEM IN THE DISSOLUTION OF THE RUSSIAN EMPIRE 1914-1917. Iš-leista -- New Review Books, 686 Richmond St., W. Toronto, Ont.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS 5th \$4.98
GERMAN BRANDY 5th \$3.98
CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98
VODKA pilna kvorta \$3.59
KRON BRANNVIN
AQUAVIT (švediška) 5th \$3.98

COCTAILS MANHATTAN OR
MARTINI kvorta \$2.98
LIEBFRAUMILCH vokiškas vynas 5th \$0.89
NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
RICCADONNA ITAL. VERMOUTH 30 onz. \$1.15
BORDEAUX pranc. vynas 5th \$0.98

Pirmojo Lietuvos rašytojo atminimo programa

Zita Acalinaitė

Romas Stakauskas

Jūratė Juozėvičiūtė

Danguolė Šukelytė

Pirmasis Didžiosios Lietuvos rašytojas kanauninkas Mikalojus Daukša mirė 1613 m. vasario 16(?) d. Jo mirties 35° metų sukakties atminimas, kurį Chicagoje ruošia Pedagoginis Lituanistikos Institutas, įvyks vasario 16 d., 7 val. vakaro, Jaunimo Centro didžiojo salėje. Atminimo programą palydimą atitinkamais muzikiniais intarpais, atliks Instituto studentai.

I. Referatai apie Mikalojų Daukšą

Jūratė Juozėvičiūtė: Kanauninkas Mikalojus Daukša ir jo literatūrinis palikimas.

Margis Matulionis: Kanauninkas Mikalojus Daukša — gimtosios kalbos gynejas.

II. Daukšos ir jo amžininkų poetiniai balsai

Epitafijos, epigramos, pagnirikos, dedikacijos — pirmieji lietuvių pasaulietinės poezijos kūriniai. Skaitoma senovine raštu kalba. Skaito Zita Acalinaitė, Milda Pakalniškytė, Konstancija Petrylaitė, Romas Stakauskas (neakivaizdinio kurso studentas), Vacys Šaulys.

III. Daukšos "Postilės" prakalba

Skaito Mykolas Drunga, Uosis Juodvalkis, Danguolė Šukelytė. — Žodinės programos patarėjas — Domas Velička, lietuvių kalbos ir literatūros lektorius.

IV. Daukšos raštų paroda

Raštų parodos komisijos patarėjai — dail. Adolfas Valeška, Lietuvos meno lektorius, ir Aleksandras Dundulis, kalbos dalykų lektorius. Parodos mecenatas — Lietuvių Fronto Bičiulių Chicago skyrius, ku-

riam pirmininkauja Vladas Būtėnas-Ramojus.

Daukšos "Postilės" prakalbą, kuri nedaugeliui jau nežinoma, bet ir šiuo metu nenustojusią tautinio auklėjimo reikšmės, Institutas išleidžia atskiru leidiniu. Šio sukaktuvinio leidinio mecenatai — kun. Benediktas Sugintas ir Vilniaus Krašto Lietuvių Draugijos Chicago skyrius.

Daukšos atminimas, vykstantis Lietuvos istorinę dieną, vasario 16-tą, visu savo turiniu siejasi su tos dienos rezistencine dvasia ir žygiais dėl Lietuvos laisvės. Į šį atminimą kviečiame visus chicagiškius lietuvius ir prašome nepasivėluoti, nes programa prasidės punktualiai.

Atminimo Organizacinė Komisija

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

VASARIO 10 D. 2:30 val. Marijos Aukšt. Mokyklos Motinų Klubo susirinkimas mokyklos salėje.

VASARIO 10 D. 3 val. p.p. Nepriklausomybės Šventės minėjimas - pobūvis sumenine programa B. Pakšto salėje. Rengia Lietuvos Nepriklausomybės Talka.

VASARIO 10 D. 4 val. p.p. Lietuviškos muzikos koncertas Jaunimo Centre. Rengėjai Vyresniosios Giedrininkės.

VASARIO 10 D. 5 val. 30 min. Lietuvos Vyčių 50 metų sukakties minėjimo koncertas-vakariene, Martinique restorane (Western ir 95th St.)

VASARIO 15 D. Lietuvos Vyčių šokių vakaras Dariaus-Girėno Posto salėje.

VASARIO 16 D. 6 v.v. Čiurlionio Galerijos atidarymas ir dail. Juozo Mieliūlio paskaita "Grožis mene" Jaunimo Centre.

Chicagoje ir plačiai apylinkėse žinoma savininkų J. Janušaičio ir J. Mažeikos maisto ir likerų kurtuvė PARAMA, sausio 27 d. persikėlė į naujas patalpas 2531 West 69th St. Oficialus publiškai atidarymas įvyks vasario 6 d. trečiadienį. Nuotraukoje Paramos tarnautojai su savininkais J. Janušaičiu ir J. Mažeika. Stovi iš kairės: Zuzana Junevičienė, Jonas Indriūnas, Nijolė Bikelienė, Vytautas Bendoraitis, Bronė Grybauskienė, R. Jakštys, Jurgis Janušaitis, Elena Karaliūnienė, Pranas Pratapas, Jurgis Mažeika, Ona Toliušienė ir Laimutė Glosaitė.

V. Juknevičiaus nuotrauka

VASARIO 16 D. Kan. M. Daukšos 350 m. mirties sukakties minėjimas Jaunimo Centre. Rengia Pedagoginis Lituanistikos Institutas.

VASARIO 17 D. Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas ruošiamas Amerikos Lietuvių Tarybos Marijos mokyklos salėje.

VASARIO 23 D. Lietuvių Auditorijos tradicinis šampano balius.

VASARIO 23 D. 3 val. p.p. ALB Gage Parko apylinkės kultūrinė popietė-pobūvis Jaunimo Centre.

VASARIO 24 D. L.D. Kunigaikšties Birutės Dr-jos Chicago skyriaus ruošiamas literatūros-muzikos vakaras Jaunimo Centre.

VASARIO 24 D. 2 v. p.p. vaikų kaukių balius ruošiamas Moksleivių Ateitininkų Jaunimo Centre.

VASARIO 24 D. Šv. Kazimiero Seserų Rėmėjų vakariene Marijos Aukšt. Mokyklos salėje.

KOVO 2 D. 5 val. p.p. Čiurlionio Ansamblio koncertas ruošiamas Dainavos stovyklos Chicago komiteto Marijos mokyklos salėje.

KOVO 9 D. Laiškų Lietuviams koncertas ir premijų įteikimas Jaunimo Centre.

KOVO 10 D. Korp! Giedra Pavašario Madų Paroda Jaunimo Centre.

KOVO 12 D. 7 val. 30 min. vak. Kelionių filmas -- Puerto Rico, Dominikonų Respublika, Kuba, Jamaica -- Dariaus Girėno Posto salėje.

KOVO 19 D. 7 val. 30 min. vak. Kelionių filmas -- Centrinė Amerika, Dariaus Girėno Posto salėje.

KOVO 30 D. 8 v.v. Chicago Lietuvių Operos pastatymas "Cav-

valleria Rusticana" ir "Pajacai" Studebaker Teatre, 410 So. Michigan Ave.

KOVO 31 D. 3 v. p.p. Chicago Lietuvių Operos pastatymas "Cavalleria Rusticana" ir "Pajacai" Studebaker Teatre.

BALANDŽIO 7 D. 3 v. Chicago Lietuvių Operos pastatymas "Cavalleria Rusticana" ir "Pajacai" Studebaker Teatre.

BALANDŽIO 27 D. Lietuvos Vyčių Jubiliejinis vakaras Vyčių salėje. Programoje Vyčių chorai, Šaulių Sąjungos ir "Ateities" šokėjai.

GEGUŽĖS 4-5 D. Jaunimo Centre Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos šimtmečio sukakties minėjimas.

GEGUŽĖS 18 D. 2 val. p.p. Lietuvių Fondo narių metinis susirinkimas ir vakare pobūvis Jaunimo Centre.

Margis Matulionis

Vacys Šaulys

Milda Pakalniškytė

Mykolas Drunga

Kelias į kairę

ALĖ RŪTA

Dirvos konkurse premijuotasis romanas

(45)

— Sakiau, nejuokauk. Vedybos — mano asmeninis reikalas. Aš atėjau čia kad būtų apie abiejų geresnę ateitį. Tavo ir mano... Kitaip sakant, atėjau tau patarti...

— Tai sakyk. Aš jau suintriguota.

Suintriguota! Man to neužtenka. Turiu ją paveikt. Turiu įtikinti. Turiu laimėti. Nė vienoj machinacijoje Gediminas Danyla dar nėra pralaimėjęs. Niekur dar neturėjau visiško nepasisekimo. Tai dabar pralėkė žaibu per mano galvą. Savimi pasitikėjimas pasipildė.

— Danguole, — pratariau ramiai ir tvirtai, — aš turiu sumanymų.

— O? Tai juos vykdyk!

— Be tavęs negaliu.

— Reiškia, mano pagelba tau reikalinga? Didelė ar maža?

Šiandien ji mane maišo, iš vėžių išstumia.

— Kaip čia pasakius... Ne man tavo pagelba reikalinga, bet tau manoji.

— Šitaip! Tada sumanymas turėtų būti mano, jeigu jam vykdyti reikalinga man brolio pagelba.

— Ne, Danguole! Palauk. Tu šiandien per daug ironiškai nusiteikusi. Aš atėjau tau patarti, sugestijuoti... Didelis dalykas! Gal tau ir į galvą neatėjo... — Manai, po mano galvą tik maži dalykai sukasi?

Akimis nukrypstu į neuždengtą langą, pro kuri matosi verandėlė ir gražus gėlių daržas. "Ne tokia jau bloga jų ta rezidencijėlė", pagalvoju. Praviru langu sunkiasi aistrus kažkokių žiedų kvėpėjimas.

— Danguole! — prisimarkiu, gerdamas svaigiantį kvapą. — Danguole, paklausk. Žinai, kad seseriai aš tik gero linkiu. Ypač tau. Tu — moteris su ateitimi. Tokiems verta padėti. Ateis laikas, gal ir tu man...

Ji vėl šypsosi, erzinančiai, iššaukiančiai. Norėtusi trenkti kumščiu į stalą ir priverst ją klausytis. Bet susitramdau. Lyg pajutusi mano mintis, ji išsitiesia kėdėj ir sako rimtai:

— Na, kalbėk. Nepertraukiu. Pasakyk, ką sugalvojai. O gal kas ir gero? Nors tu pirmiausiai savo labo težiūri...

Aš nuduodu užsigavusį, tačiau vėl tuoj šypneliu. Noriu, kad manęs išklausytų.

— Kalbėk, — ji padrąsina.

Aš, kaip kvailas, dar vis varžausi. Atsikrenkščiu, pasitaisau kėdėj, imu iš kišenės nosinę, nusišluostau veidą, vėl dedu atgal...

— Šitaip, Danguole. Atė'o man išganinga mintis. Dainorynė. Didelės patalpos, nenaudojamos, senelių nebela' ai apžiūrimos... O jeigu tu tenai mažą ligoninę? Farmeriams... Ar nors savo ofisiuką? Savaitgaliais, dažniausiai, nuvažiuoji; gal dar kokią dieną savaitėj iš čia atitrūktum... Tenai farmų žmonės nebejauni. Persišaldymai, senatvės ligos...

Danguolė klausosi labai atidžiai. Pakelia žvilgsnį augštin, susimąšiusi. Gera pradžia. Mano gražbylystė auga.

— Pacientų tau nestigtų. Juk aplink arti jokio daktaro nėra. Kaip manai, a?

Ilga tylą. Net nuostabu, kaip moteris gali būti taip susikaupusi. Aš nenuleidžiu nuo jos žvilgsnio. Tyliau dar užkabinu:

— A?

Danguolė lyg ir pabunda:

Ne'loga mintis. Visiškai nebloga!

Aš atsilošiu kėdėje. Jieškau cigaretės.

— Bet tu dar ne viską pasakei, Gediminai?

Pakeltas žiebtuvėlis mano rankoj sustingsta. Po kelių sekundžių, vistic, ramiai užsidegu cigaretę, ramiai įtraukiu ir išpučiu dūmą, tada atsakau:

— Taip, ne viską.

— Svarbiausia dar nepasakytą?

Ji gudri; oi, kaip gudri ta mano sesuo! Ironiška irgi.

— Svarbiausia jau pasakytą, — atremiu.

— Bet aš noriu žinoti visa.

— Gerai. Mano kalbos pabaiga yra ši: tavo ofisui ar ligoninei Dainorynėj, galbūt, ir aš būsiu reikalingas. Menadžeris, ar kaip kitaip pavadintum...

— Ar netekai darbo?

— O, nesirūpink! Darbą aš turiu nuolatini, — nusijuokiu. — Bet tu dirbtum tenai atliekamu laiku, ir aš — atliekamu.

— Aha. Duok man cigaretę, — ji ištiesia ranką.

Vikriai pašoku, paduodu jai cigaretę, uždegu, pakeliu artyn peleninę. Nuotaika mano puiki. Sekmė skraido ore. Ji kv' o čia pat, virš mano galvos. Tik reikia pačiupti, pasigauti.

(Bus daugiau)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* ŠV. JURGIO PARAPIJOS MOKYKLOJE uoliai ruošiami mokiniai Sutvirtinimo Sakramentui, kurį suteiks vyskupas vasario 8 d., penktadienį.

Tos mokyklos mokiniai taip pat seselių mokytojų ruošiami Vasario 16 d. minėjimui kurio metu ne tik lietuviškai, bet ir kitų tautybių mokiniai išmoks-ta lietuviškų dainų ir šokių.

* SPORTO KLUBO "ŽAIBAS" sportininkai kiekvieną trečiadienį mankština Collinwood High salėje.

* CLEVELANDO NEOLITU-ANAI ruošiasi bendram su ALT S-gos skyriumi Vasario 16 d. minėjimui, kurio metu jie atliks visą programą. Tai bus dalis programos, kurią jie pa-rodys Detroite bendrame chi-cagiečių, detroitiečių ir cleve-landiečių literatūros vakare.

HELP WANTED FEMALE

FILE CLERK

Excellent opportunity with un-usually good advancement pos-sibility. Recent High Scholl gra-duate, no experience necessary, outstanding benefit program and working conditions. For an ap-pointment call

991-9000

ALLSTATE INSURANCE CO.
3605 Warrensville Center Road
(13, 14)

BANK TELLER Opportunity

We are accepting applications for permanent, full time, posi-tions. Prefer experience, but will train qualified persons, age 21-40; must be personable, high school graduate, have ability to meet the public.

CENTRAL NATIONAL BANK

Apply Employment Office
MAIN FLOOR LOBBY
123 West Prospect
WORK WHERE IT'S FRIENDLY
(15)

POSITIONS AVAILABLE

CONVENIENT TWILIGHT OR EVENING SHIFTS

Will Train

IBM PROOF OPERATORS

3 p. m. - 11 p. m.
(Can adjust somewhat if necessary)

or

9:30 p. m. - 5:30 a. m.

Positions for women with cler-ical background and aptitude for figure work. Train for three weeks on Days.

TELLERS

Part Time or Full Time

Interesting public contact work, need aptitude for figures. Ex-celent training program for qualified men or women. High school graduates. Positions available throughout the Grea-ter Cleveland area.

NATIONAL CITY BANK OF CLEVELAND

Apply Personal Department
629 Euclid Ave., 2nd Floor
or call
TO 1-4900 Ext. 531-2-3

LIETUVIŲ SALES IR KLUBO NAUJA VALDYBA

Sausio 28 d. Lietuvių Salės bendrovės akcininkų ir Amerikos Lie-tuvių Piliiečių Klubu narių meti-niame susirinkime išklausa-pirmininko, finansų sekreto-riaus, revizijos komisijos ir di-rektorių pranešimai, pasisaky-ta dėl ateities veiklos ir išrink-ta nauja valdyba. Iš 20 kandidatų pagal balsų daugumą direkto-riais išrinkti: Z. Dučmanas -- 884, J. Apanavičius -- 799, S. Halaburda -- 746, P. Šukys -- 679, B. Bernotas -- 628, A. Ba-nys -- 622, I. Gatautis -- 527, S. Mačys -- 484 ir E. Samas -- 449, kandidatai: E. Karnėnas -- 418, J. Gražulis -- 371 ir P. Stempužis -- 308. Vykdomasis komitetas: J. Virbalis, Z. Pec-kus ir J. Gražulis.

Salės bendrovės 1962 m. pel-nas -- 688,70 dolerių. Salės b-vės turtas siekia 33,000 dol. Klubas 1962 m. turėjo pajamų 56,416,61 dolerių ir pelno -- 5,979,83 do-lerių. Klubas turtas siekia 51,343 dolerių.

SLA 14 KUOPOS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Kartotina pranešama, kad SLA 14 Kuopos narių susirinkimas įvyks Vasario 5 d. antradienio vakare. Pradžią 7,00 val. Bus patiekta Kuopos išdo sekretorės 1962 m. piniginė apyskaita ir ap-tariami kiti kuopos reikalai. Po susirinkimo, 8,00 val., bus Va-sario Šešiolikiosios -- Tautos Šventės minėjimas, su paskai-ta, trumpa programa ir vaišė-mis. Kviečiami nariai ir jų šei-mos.

* Jonas Kazlauskas pildo Pajamų Mokesčių blankas už 1962 metus naujoje p. B. Gaidžiūno krautuvėje -- 794 E. 185 gatvė, šeštadie-niais, pradedant vasario 16 d., 1963 m. nuo 10 val. ryto iki 2 val. po pietų.
Krautuvės telefonas -- 531-6720. Namų telefonas RE 1-7222.

HELP WANTED MALE

BANK TELLER Opportunity

We are accepting applications for permanent, full time, posi-tions. Prefer experience, but will train qualified persons, age 21-40; must be personable, high school graduate, have ability to meet the public.

CENTRAL NATIONAL BANK

Apply Employment Office
MAIN FLOOR LOBBY
123 West Prospect
WORK WHERE IT'S FRIENDLY
(15)

LEAR SIEGLER, INC.

Power Equipment Division
New Division of rapidly expanding Company engaged in manufacturing electrical and electronic power equip-ment for aerospace and industrial ap-plications offers attractive opportuni-ties in the following positions:

Electrical and Mechanical Engineers

EE's or ME's with experience in elec-tronic circuit design, electro-mechan-ical actuator design, test engineering or research and development.

Quality Control Engineers

EE's or ME's with backgrounds for recent graduates to senior assurance and reliability engineers.

Industrial Engineers

IE's with degree and experience in methods, standards and plant layout, assembly.

Send resume to
Salary Personnel Office.

LEAR SIEGLER, INC.

Power Equipment Division
Post Office Box 6719
Cleveland 1, Ohio
Phone: MONTROSE 2-1000

AN EQUAL OPPORTUNITY
EMPLOYER
(12, 13, 14)

PARENGIMŲ KALENDORIUS

VASARIO 9 D. Lietuviams bu-džiams remti valdyba rengia bly-nų balių Lietuviu salėje.

VASARIO 9 D. Korp/Neo-Lithu-ania ruošia Vasario 16 d. minėji-mą.

VASARIO 17 D. rengiamas Va-sario 16 šventės minėjimas. 10:30 val. pamaldos abejojose liet. para-pijų bažnyčiose. 4 val. vak. iš-kilmingas minėjimas naujoje liet. parap. salėje. Rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando Sky-rius.

VASARIO 23 D. L.T.M. Čiur-lionio Ansamblio koncertas-ba-lius šv. Jurgio parap. salėje.

SAUSIO 26 D. 7:30 v.v. Lietu-vių Moterų klubo kortavimo va-karas šv. Jurgio parapijos salė-jė.

KOVO 10 D. Pabaltijo valsty-bių genocido paroda.

KOVO 17 D. Balfas rengia pie-tus šv. Jurgio parapijos salėje.

KOVO 24 D. Neringos tunto Ka-ziuko mugė Lietuviu salėje.

BALANDŽIO 20 D. Vysk. Va-lančiaus Lituanistinės mokyklos metinis vakaras-balius šv. Jur-gio parapijos salėje.

BALANDŽIO 20-21 D. XIII-jų Š. Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių krepšinio ir tinklinio varžybos.

BALANDŽIO 27 D. L.T.M. Čiur-lionio Ansamblio metinis koncer-tas naujos parap. salėje.

BALANDŽIO 28 D. DLK Biru-tės draugija ruošia pietus šv. Jurgio parapijos salėje nuo 12 iki 4 v. p.p.

GEGUŽES 4 D. Dirvos pava-sarinis koncertas-balius Slovėnų salėje.

GEGUŽES 11 D. Šv. Kazimiero Lituanistinės Mokyklos vakaras Naujosios Parapijos salėje.

GEGUŽES 11 - 19 D. dail. ir skulptoriaus Vytauto Raulinaičio darbų paroda Čiurlionio namuo-se. Ruošia Korp/Neo-Lithuania Clevelande.

GEGUŽES 11 D. Lietuvių Stu-dentų Sąjungos vakaras.

GEGUŽES 18 D. Vaidinimas "Gatvės vaikas" šv. Jurgio pa-rapijos salėje. Ruošia Liet. Fron-to Bičiuliai.

BIRŽELIO 1 D. Korp. Neo-Li-thuania ruošia Literatūros Vaka-rą.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI PRENUMERATĄ

Visais namų, automobilių ir kitais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniau-sių apdraudos įstaigų Clevelande.

Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolai-dos geriems mašinų vairuo-tojams.

Mūsų "REAL ESTATE" įstaiga yra narys "NORTH-WEST MULTIPLE LIST-ING SERVICE".

A T S T O V A S

VYT. SENKUS

WO 1-6820

M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

HOUSE FOR SALE

SOUTH EUCLID
NEW
3 & 4-BEDROOM
RANCHES and SPLIT LEVELS
FROM \$19,900

G & G BUILDERS

Days EV 2-0777
Eves.-Weekends EV 2-8437

MAYFIELD HEIGHTS
NEW
3 and 4-BEDROOM
Ranches and Split Levels
from \$21,900

Goldberg Bldrs.

Eves.-Weekends HI 9-5894
Days, EV 2-0040 EV 2-0777

FILATELIJOS KAMPĖLIS (2)

ANTANAS BERNOTAS

ETIOPIJA išleido puikią 7 pašto ženklų seriją su senovės kara-liais ir šventaisiais. Ženkla-labai ryškių, mums kiek nepras-rų spalvų, piešti abisino dail. Afewerk Tekle, spausdinti Har-ison and Sons spaustuvėje Lon-done.

Kiekviename pašto ženkle pa-rodys koks nors senovės kara-lius, greta vaizdelyje -- koks nors svarbus įvykis, buvęs to karaliaus viešpatavimo metu. Čia dedame 10 centimų pašto ženklą, kuriame matome kara-lių Bazen, viešpatavusį nuo 7 m. pr. Kr. iki 10 m. po Kristaus. Šalia -- Biblijos laikų Betliejus, Dievo Motina su Kūdikiu ir spin-duliuojanti Kalėdų žvaigždė, kuo norėta parodyti, kad šio karaliaus viešpatavimo metu gimė Jėzus Kristus.

Reikia pasakyti, kad Etiopija yra pati seniausia pasaulio vals-tybė, kurią savo raštuose jau mini Homeras ir Herodotas. Jos karalienė Sheba kadaise lankėsi pas žydų karalių Saliamoną. Krikščionybė Etiopijoje įvesta ka-raliaus Ezanos laikais (325 m.), kurio atvaizdą šioje serijoje ir-gi randame.

ISPANIJA išleido 4 pašto ženklų seriją savotauniam didvyriui Cidui pagerbti. Ženkluose -- įvai-rūs vaizdai iš jo gyvenimo.

El Cid, pilniau -- El Cid Cam-peador, tikrasis vardas -- Rod-rigo Diaz de Vivar, ispanų tau-tinis ir legendarinis didvyris, gyveno tarp 1030 ir 1099 metų. Pradėjo tarnauti prie karaliaus Ferdinando Kastiliečio, vėliau prie jo sūnų Sancho II bei Alfon-so VI, ir labai pasižymėjo savo narsumu. Kai Alfonsas 1081 m. jį ištrėmė, jis nekūrį laiką karia-vo kartu su maurais, bet šiaip laikomas didžiausiu kovotoju prieš maurus.

Po 1140 m. nežinomo autoriaus buvo parašyta Poema del Cid, kuri laikoma pačiu geriausiu iš ankstyviųjų ispanų literatūros kū-rinių. Tačiau poemoje aprašy-tasis Cidas labai skirtingas nuo istorinio Cido.

Prancūzų rašytojas Pierre Corneille 1636 m. yra parašęs tragediją El Cid, o žinomasis kompozitorius Jules Massenet -- 1885 m. tuo pat vardu operą.

Šiuo metu Amerikoje yra susuk-tas puikus filmas. Lietuviu kal-bon yra išverstas "Sidas Kam-peadoras".

JORDANAS (Transjordanija), Mažosios Azijos valstybė, išlei-do 15 ir 35 fils pašto ženklus, kuriais paminimas Akabos uosto atidarymas. Ženkluose -- Akabos uosto vaizdas, žiūrint iš jūros pusės, ir karaliaus Husseino II atvaizdas.

Akaba, kitaip dar vadinama Aqaba arba Qal at el Aqaba, ne-didelis miestelis, vienintelis Jor-dano uostas, guli greta žydų uos-to Eilat ir randasi Raudonosios jūros Akabos įlankos pačiame ga-le. Uosto statyba vyko jau seniai, bet dėl netinkamų laivybai sąly-gų, labai sunkiai.

Akaba žinoma jau bibliniais laikais. Iš čia karalius Salia-monas vyko į Ofyrą. Romėnų valdymo laikais vadinosi Aelana, ir buvo apsaugota stipraus forto.

Susisiekimo kelių mazgas tarp Egipto, Arabijos ir Indijos. Vė-liau valdyta arabų ir turkų. 1917 m. užimta anglų ir prijungta prie Hejazo, nuo 1946 m. -- Jordano valstybės dalis.

RYTŲ VOKIETIJA išleido 20 pfenigų pašto ženklą, kurio pa-gerbiamas žymus vokiečių rašy-tojas Gerhartas Hauptmannas jo 100 metų gimimo proga.

Gerhart Hauptmann (1862-1946) vienas žymiausių vokiečių rašy-tojų ir dramaturgų gimė Bres-lave, Silezijoje. Mokėsi Bresla-ve, vėliau studijavo Jenoje. Nuo 1880 m. gyveno Berlyne. Rašė na-tūralistinio ir romantinio pobū-džio dramas ir epinius veikalus. Kai kurie jo veikalai, gvildenę socialines problemas, netgi buvo uždrausti rodyti. 1912 m. gavo Nobelio literatūros premiją.

Lietuvių kalbon yra išversti šie jo veikalai: Gėlezinkelio sar-gas Tylis, Paskendęs varpas, Prieš saulėtekį, Vebrinos, Susi-taikinimo šventė, Soanos ereti-ka, Hanelė, Audėjai ir Dorotėja Angermann. Kelios jo dramos buvo vaidinamos Lietuvos teat-ruose.

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ!

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

ACCOUNTS INSURED

TO \$10,000.00

4 1/2%

**SUPERIOR
SAVINGS**

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

UŽSAKYKITE GELES TELEGRAFU

Geles visoms progoms — vedyboms, laidotuviams ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad, nuo 10:30 - 1:30

Telef. namų 431-6558

Krautuvės — 431-6339

6901 Superior Ave.

Cleveland 3, Ohio

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

VILTIES SPAUSTUVĖ
6907 Superior, Cleveland 3, Ohio, HE 1-6344

- Priima užsakymus iš visų miestų Jungti-nėse Valstybėse ir Kanadoje.
- Spausdina ofsetu laikraščius, žurnalus, brošiūras, programas, katalogus ir kito-kius leidinius. Jei norite turėti gerai ilius-truotą leidinį, kreipkitės į mus.
- Patarnauja organizacijoms, firmoms ir profesionalams: vizitinės kortelės, blan-kai, receptų, sąskaitų, sąmatų, atskaito-mybės ir kitokios formos; Jūsų adresai įvairių dydžių vokuose — reguliariuose ir languotuose.
- Užsakymai išpildomi greitai ir sąžiningai.

KAS IR KUR?

• **Australijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos** suvažiavimas Adelaidėje į krašto valdybą išrinko: Iz. Jonaitį, Daivą Labutytę, Pr. Nagį, Pov. Protą, Juozą Maksvytį, Henr. Keraitį ir Myk. Zakarą.

Kontrolės Komisijon: V. Bukevičių, A. Milašą ir J. Kedį.

Į Garbės Teismą: L. Garbaliuską, A. Maželį, L. Martinkų, V. Linkų ir J. Lapšį.

Atstovais į Pasaulio Lietuvių Seimą: J. J. Bachuną, J. Vaičaitį, S. Čibirą, V. Jakutį, J. Valį ir S. Kovalskį.

Vykstant į Adelaidėje vykstančius lietuvių iškilmes, automobilio nelaimėje sunkiai susižeidė: Pranas Sakalauskas ir V. Stašionis. Kartu važiuovę J. Eismontas išliko sveikas.

• **Paulius Rūtenis**, pagarsėjęs Australijoje dainininkas, šiuo metu su Sedler Wakes operos trupe gastroliuoja N. Zelandijoje. Sausio 13 d. Aucklande jis davė lietuvių liaudies dainų koncertą.

LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIŲ SUVAŽIAVIMAS NEW YORKE

* LIETUVIŲ FRONTO Atlanto pakraščio bičiulių suvažiavimo New Yorke vasario 9-10 dienomis programa:

Vasario 9 d., šeštadienį, 10 val. ryto suvažiavimo atidarymas Baltų Laisvės Namuose, 131 E. 70th St., Manhattan, New York, vieša kolektyvine paskaita-symposium, Tema "Tautinė vienybė". Vyr. moderatorius Dr. Juozas Girnius. Tema paskirstyta į tris sritis: 1. Kultūrinė -- vadovauja Dr. J. Girnius. Koreferantai: Dr. K. Ostrauskas, Prof. dr. J. Puzinas; 2. Politinė -- vadovauja min. V. Sidzikauskas. Koreferantai -- B. Biellukas, V. Vaitiekūnas, Vyt. Volertas; 3. Generalinė -- vadovauja Prof. dr. A. Klimas. Koreferantai: J. Boyle-Bulevičius, K. Kudžma. Vakare banketas - pobūvis su trumpa originalia programa ir šokiais 8 val. vak. (punktualiai) gražioje Ridgewood Lanes salėje, 1001 Irving Ave. (kampas Covert St.), Brooklyn, grojant Romo Butrimo orkestrui.

Vasario 10 d., sekmadienį, 11 val. Apiešikimo parapijos bažnyčioje, 259 North 5th St., Brooklyn, bus aukojamos šv. Mišios už žuvusius Lietuvos laisvės kovotojus. Tuojau po pamaldų 12 val. parapijos salėje viešas partizanų minėjimas: kalbės Dr. Adolfas Damušis, bus rodomi paveikslai apie partizanus, New Yorko vyrytų oktetas pasirodys su partizaninėmis dainomis, vadovaujant muz. Al. Mrozinskiui, aktorius H. Kačinsko deklamacijos iš partizanų poezijos ir solistė Albina Ukevičiūtė, dainavimo studijas baigusi Romoje.

Po minėjimo uždaromasis suvažiavimo posėdis.

Suvažiavimo rengėjai nuoširdžiai kviečia atsilankyti į tą suvažiavimą visus kuriuos domina tautinės vienybės klausimas ir rezistencinė kova dėl Lietuvos laisvės.

• **Lietuvos Generalinis Konsulas Kanadoje dr. J. Žmuidzin**as, Lietuvos Nepriklausomybės 45 m. sukakties proga, vasario 16 d. (šeštadienį) Royal York viešbutyje ruošia priėmimą, kuriame dalyvauti yra kviečiami aukšti valdžios atstovai, nusipelnę Lietuvai asmenys ir lietuviai. Priėmimo laikas nuo 6-8 val. vak. Konsului talkinti yra pasiėmusi KLB Toronto apylinkės valdyba. Įėjimas kvietimais, kurie gaunami pas J. R. Šimanavičių, 974 College St. Tel. LE 4-1274.

• **Jieva ir Albinas Trečiokai**, iš New Jersey, praneša besidžiaugią savo 40 m. vedybiniu gyvenimu suaktyvinti laive pakeliui į Nassau, Bahamas.

• **Prezidento Antano Smetonos monografiją** užsiprenumeravo šie asmenys: garbės prenumeratą (per K. Rožanską, Chicagoje) -- inž. Eug. Bartkus, Pranas Suktus; per Dirvą: dr. Pov. Švarcas, Mascoutah, Ill.; prenumeratori: per K. Rožanską -- Vitenis E. Jonynas ir Visvaldas Masiulis;

ELIZABETHO SKAUČIŲ DEŠIMTMETIS

Sausio 26 dieną Elizabetho skautės, susibūrusios į Palangos vietininkiją, iškilmingai atšventė savo veiklos pirmojo dešimtmečio sukaktį, kuri laimingu atveju sutapo su Lietuvos skautų įsikūrimo 45 metų jubiliejumi. Vakaro programa, vykusiai sudaryta ir sklandžiai išpildyta, sudarė ištisą dešimtmečio veiklos montažą, į kurį įėjo dainos, šokiai, vaizdeliai ir eilėraščiai. Šiuo visiems suprantamu būdu skautės pavaizdavo dirbamo lietuviško darbo apimtį, svarbą ir reikšmę.

Skautų organizacijai santvarkai pavaizduoti pirmiausia įvyko iškilminga sueiga: riktuotė, vėliavų pagerbimas, himnai, malda, raportai, įsakymai ir sveikinimai. Sveikai vadovavo vietininkė pskl. Gilanda Bartytė ir vietininkės pavaduotoja vyr. skautė v. skl. Ramutė Bartytė-Lora. Birutė Šimkutė davė skautės žodį.

Ta proga Elizabetho skautų vietininkiją sveikino žodžiu Atlanto Rajono jaunesniųjų skautų vadovė pskl. Birutė Šimanskienė, Atlanto Rajono vilkių vadovas sk. Juozas Raškys, New Yorko Neringos Tunto tuntininkė ps. Rima Bružinskienė, kuri dešimtmečiui atžymėti įteikė ir vertingą dovaną, stilingą lietuvišką kryžį, New Yorko Tauro Tuntininkas sk. Juozas Bružinskas, Elizabetho skautų vardu vyr. skl. Vytas Bitėnas ir Dvasios vadas kun. Juozas Pragubickas. Telegrama pasveikino Lina Kaminskaitė-Mickevičienė, viena iš skautų steigėjų Elizabethė.

Meninė programos dalis -- dešimtmečio veiklos montažas -- iškilmingai ir įspūdingai pradėtas pirmųjų skautų įžodžio atminimu. Vyr. skautė Irena Vebailienė, savo patarimu padėjusi pirmosioms skautėms organizuotis, įžiebė žvakutes, o pačios skautės iš eilės pakartojo visus skautų įstatus.

Gilandai Bartytei skaitant pirmą

Los Angeles lietuvių delegacija lankėsi pas miesto burmistą Samuel Wm. Yorty. Stovi iš kairės: A. Skirius, ALT skyriaus pirm. inž. J. Jodelė, rašytoja Alė Rūta, burmistras S. Yorty ir konsulas dr. J. J. Bielskis. Vasario 16 proga burmistras pažadėjo prie miesto rotušės iškelti Lietuvos vėliavą. Nepriklausomybės šventės minėjimas organizuojamas vasario 10 d. ukrainiečių salėje.

per Dirvą -- Antanas Gailiūšis, Cleveland, Ohio; per Miką Klimą, Linden, N. J. -- Aldona Labuckaitė, Brocton, Mass., Vincas Valentukevičius, Vyt. Lozoraitis ir Mikas Klimas, Linden, N. J.

mojo skautų dešimtmečio istoriją, scenoje skautės atkūrė praeities svarbesnius įvykius ir vaizdus. Pirmąją Rambyno stovyklą, kurioje Elizabetho skautės dalyvavo gyvu paveikslu ir eilėraščiu (dekl. Virginia Baublytė). Kalėdinę programą pavaizdavo vaizdeliu "Žaislai Kalėdų Naktį" (parruošė Vida Lanytė, atliko Vincė Juškaitė ir jaunosios skautės). Motinos dienos minėjimą atkūrė Audronė Bartytė P. Vaičiūno eilėraščiu "Motina". Kitus svarbesnius įvykius taip priminė: IV-tą tautinę stovyklą -- tos stovyklos daina, "Lenciūgėlio" šokių ir vaizdėlių "Nakties Stovyklos Sargyba" (A. Meilutė, A. Ramanauskaitė, A. Bartytė, D. Kliučininkaitė, V. Baublytė, V. Juškaitė ir R. Vebailytė), Šv. Kazimiero minėjimą -- eilėraščiu Šv. Kazimierui (B. Lanytė), Maironio minėjimą -- jo eilėraščiu ir daina "Mergaitė" (K. Samantaitė, B. Vaičiūnaitė, J. Vakaraitė ir J. Vebailytė), kitas pramogas -- "Jūreivių Šokių" (paruošė R. Ožolaitė, išpildė F. Baublytė ir J. Ožolaitė). Meninę programą baigė vyresnės skautės Jubiliejinių metų daina ir vakarinė giesmė. Dainoms akompanavo ir šokiams grojo Julius Vebailtis.

Programai pasibaigus skautės pavaizdavo visus atsilankiusius kava ir užkandžiais, prie stalų praturtinimo prisidėjus vėliavos krikšto tėvams Dr. St. Petrauskui ir p. Kupinskienei.

Sausio 27 dieną, sekmadienį, skautės dalyvavo bendroje pamaldose ir tuo baigė pirmojo dešimtmečio atžymėjimą.

Elizabetho skautės, pradėjusios veiklą 1953 m. su mažu pirmųjų skautų būreliu (11 mergaičių) per dešimtį metų išaugo (šiuo metu 40 mergaičių) į rimtą, sąmoningą, pajėgų ir veiklių vienetą. Vėliau, prisijungus ir skautams, jie Elizabetho lietuviškame darbe vaidino ir vaidina pirmaujančią vaidmenį. Per tą laiką daug kas kito. Vieni suaugo ir išvyko. Jų vietas užėmė atėję jaunesni. Susidarė nepertraukiama skautiška nuotaika, tradicijos ir papročiai, kurie traukia ir jungia augančiąsias kartas bendram kilniam tikslui. Dėl savo aktyvios skautiškos ir vietos visuomeninės veiklos, Elizabetho skautai iškilo į pirmaujančias vietas visame Atlanto rajone. Tai pasiekta energingomis seserų Bartyčių, Lanyčių ir kitų skautų pastangomis. Skautiška veikla išplėsi daug yra padėję savo darbais

Veikliausia organizacija Bostone

Sausio mėn. 27 dieną Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Valdyba Bostone patiekė savo nariams metinės veiklos apyskaitą. Gražus būrys aktyviųjų skyriaus narių susirinko šventadieniškai nusiteikę išklausti ir apsvarstyti skyriaus veiklos balansą. Malonu perduoti spaudai, o per ją ir plačiajai visuomenei, kai tokia judri grupė veikėjų daug davė Bostono lietuvių kolonijai. To judraus aktyvo valdybą sudarė A. Matjoška, L. Čepienė, V. Mickūnas, T. Janukėnas, A. Vilėniškis, P. Račkauskas ir V. Salavončikas.

Balandžio mėn. 7 d. surengta V. Banaičio vieša paskaita "Pavergta Lietuva šiandien". Prelegentas buvo atvykęs iš Vokietijos. Gegužės mėn. surengta motinos dienos minėjimas. Minėjimui programą paruošė L. Čepienė. Tai buvo vienas iš įspūdingiausių motinų pagerbimų.

Skyriaus valdybos iniciatyva, buvo sudarytas komitetas, kuris birželio mėn. 2 dieną surengė gražiai pasisekusią rašytojo Stasio Santvaro pagerbimo akademiją.

Birželio mėn. 23 d. pagerbti Jonai jų vardų išvakarėse. Labai įspūdingai atšvęsta rugsėjo 8-toji -- Tautos šventė. Tam net buvo persikelta į didesnę salę. Įdomią paskaitą skaitė konsulas V. Stašinskas, Kalbėjo C. V-bos pirm. V. Abratis. Plati ir įvairi meninė programa.

Rugsėjo 9 d. Centro V-bos pirm. V. Abratis skyriaus nariams kalbėjo aktualiais S-gos klausimais.

Ir vėl skyriaus valdybos iniciatyva ir pastangomis sudarytas

platus komitetas kuris lapkričio mėn. 4 d. surengė Maironiui pagerbti akademiją.

Ta pačia proga Tautinės S-gos namuose įkurdintas skulpt. Kašubos sukurtas Maironio biustas. Biusto atidaryme dalyvavo ir pats jo autorius su žmona.

SUBATVAKARIAI. Jau 4-tuosius metus pradėjo kultūriniai subatvakariai. Kartą į mėnesį Tautinės S-gos namuose pravedami subatvakariai. Juose būna gana įvairi programa.

Bostono visuomenė juos pamėgo. Jie vyksta lietuviškoje aplinkoje, lietuviškoje salėje.

Subatvakariams sudaryta atskira vadovybė. Šiuo metu pirm. E. Cibas, programos vedėjas S. Santvaras, nariai -- Ona ir Ant. Vilėniškiai, V. Mickūnas, P. Mučiškas ir A. Griauzdė.

Iš valdybos pirmininko pranešimo paaiškėjo, kad A. Smetonos monografijai skyrius jau surinko prenumeratorių \$680 sumai.

Skyrius šelpia vieną mokinį Vasario 16 gimnazijoje. Būreliui vadovauja Leonas Lendraitis, kuris pasiuntęs pinigų gerokai pirmyn už 1963 m.

ALT skyrių atstovauja A. Matjoška, P. Ausiejus, E. Cibas ir J. Vaičaitis.

Balfo vadovybėje yra 4 skyriaus nariai: A. Andriulionis, A. Bričkus, P. Jančiauskas ir V. Stelmokas.

Tautinės S-gos skyriaus nariai pirmininkauja dviems SLA kuopoms ir vienai Sandaros kuopai. Liet. Bendruomenės Apygardos pirmininku yra Justas Vaičaitis.

Jūrų skautų tėvus 1962 m. reprezentavo taip pat visi penki Tautinės S-gos nariai.

Tautinės S-gos namuose buvo surengta keletą dailininkų parodų.

Į skyrių įstojo 10 naujų narių.

Pereitais metais Taut. namuose buvo padaryta keleta pagerinių

mų, bei pataisymų. Ekonomiškai skyriaus veikla gerėja, nes pereitais metais išmokėta pasikutinė skola.

Nuolatiniais svečiais laikoma: Jūrų Skautai, turį net savo būklą, Korpl Neo-Lithuania išsikabinusi savo Herbą ir mišrus chorąs, vad. komp. J. Gaidelio.

Šiaip, čia vyksta įvairūs susirinkimai ir parengimai.

Šalia skyriaus veikia L.N. Fondo atstovybė iš Igno Vilėniškio, T. Janukėno ir R. Jasūno.

Skyriaus valdyba apvaikavimui visų savo darbų surengė Naujų Metų sutikimą, kuriame nariai ir svečiai jaukiai sutiko 1963 metus.

Taip trumpai valdyba nariams padarė savo veiklos metinę apžvalgą.

Susirinkimas veiklą užgyrė ir valdybai išreiškė padėką su pagimim.

Revizijos komisijos vardu B. Utenis paskaitė aktą.

Susirinkimas išrinko naują skyriaus valdybą: A. Matjošką, A. Dilbą, A. Vilėniškį, A. Griauzdę, E. Cibą, P. Jančiauską ir V. Salavončiką.

Reviz. Komisiją: B. Utenį, J. Vaičaitį ir J. Gedmintą.

Susirinkimui pirmininkavo prof. J. Rautkis, sekr. A. Griauzdė.

Po susirinkimo buvo stipriai pasisakyta dėl Keleivvyje rašomų tendencingų straipsnių.

Ign. Vilėniškis

IZBICKAI VADOVAUJA Bostone gyvena broliai Lionginas ir Vytautas Izbickai. Šiuo metu Lionginas Izbickas išrinktas Lietuvių Mišrus choro valdybos pirmininku.

Inž. V. Izbickas jau eilę metų kaip darbuojasi N. Anglijos Pabaltiečių draugijoje, kurioje dažnai jam tenka vadovauti. Pabaltiečių draugija rengia kasmet po 3 koncertus Bostone. Programą išpildo iš eilės kiekviena iš trijų tautybių.

Inž. V. Izbickas yra A. L. B-nės Tarybos narys, radioLaisvės Varpo sekretorius ir Korpl Neo-Lithuania Bostono Valdyboje atstovauja filisterius.

JONAS VASILIAUSKAS vėl labai sunkiai susirgo. Jį ištiko jau antras širdies smūgis. Guli Carney ligoninėje, dr. St. Jasaičio priežiūroje.

LIET. PILIEČIŲ DRAUGIJOS naujoji valdyba ketvirtadienį, sausio mėn. 17 d. perėmė pareigas. Draugijai vadovaus adv. Jonas Grigalius.

VILIJOS ČEPAITĖS, dr. Vytauto ir Lidijos Čepų dukters, vestuvės įvyks vasario mėn. 9 dieną. Vestuvinė puota 3.30 val. p.p. Čepų namuose 265 Beaver St. Waltham, Mass.

INŽ. JONAS JURKŪNAS atvyksta Bostonan pagrindiniu kalbėtoju Liet. Neprk. Šventės minėjime. ALT skyriaus pakviestas paskaitą laikys Thomas Park salėje vasario mėn. 17 dieną. Į minėjimą pakviestas kalbėti pasakyti ir naujai išrinktas Massachusetts gubernatorius.

NEMUNO UCSTO globėjų direkcija nutarė šaukti tėvų ir rėmėjų susirinkimą vasario mėn. 23 dieną. Pas arta daug svarbių organizacinių reikalų. Tėvai mano, kad būtų gerai, jei vietininkija suorganizuotų berniukų chorėlį ir orkestrą.

SUKURĖ NAUJĄ STATYBOS BENDROVĘ -- Mickunai Construction Co. Malonu, kai lietuviai kuriasi jau į didesnio masto bendroves ir sudidesniu kapitalu. Sėkmės Vladui, Česlovui, Rimui ir Algimantui naujame versle.

A. A.

STASIUI PAPROCKUI

Lietuvoje mirus, jo sūnams Dr. VACLOVUI ir PETRUI PAPROCKAMS, dukroms ir jų šeimoms nuoširdžią ir gilią užuojautą reiškia

Stasė ir Stepas Malėnai

LIETUVOS LAISVĖS KOVOTOJŲ S-GA, LIETUVIŲ REZISTENCINĖ SANTARVĖ IR LIETUVIŲ TAUTINIS SĄJODIS MALONIAI KVIEČIA JUS DALYVAUTI

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS

45 METŲ MINĖJIMO PROGA LNT-LNF BIČIULIŲ SUĖJIME Š. M. VASARIO MĖN. 10 D., 3 VAL P. P. B. PAKŠTO SALĖJE, 2801 W. 38 ST., CHICAGO.

Lietuvos valstybės šventei paminėti žodį tars advokatas JULIUS SMETONA, iš Clevelando ir įvyks trumpa meninė programa. Po to seks bičiuliškas pobūvis, grojant B. Pakšto orkestrui ir vaišinantis mūsų ponių -- talkininkų pagamintais užkandžiais.

Apie dalyvaujančių asmenų skaičių (bus rezervuota atskiri staliukai) maloniai prašome pranešti iki š. m. vasario mėn. 8 d. A. Siliūnui, tel. PR 8-0149 nuo 7 iki 9 val. vak. kasdien.

Auka 4 doleriai.

Lietuvos Nepriklausomybės Talka, Chicagoje